

BESLUT
2023-08-23

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 16 juni 2023

Saken

Omställningsstudiestöd;
Retroaktiv beviljning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 47 § andra stycket i lagen om omställningsstudiestöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte, den 1 april 2023, om omställningsstudiestöd för tiden den 22 augusti 2022-15 januari 2023.

CSN beslutade, den 16 juni 2023, att inte pröva ansökan avseende läsåret 2022/2023 med motiveringen att ansökan kommit in mer än fyra veckor efter den period som NN ansökt om omställningsstudiestöd för. NN:s ansökan kom in den 1 april 2023 och NN har ansökt om omställningsstudiestöd till och med den 15 januari 2023.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. NN ansökte den 1 april 2023 om omställningsstudiestöd till hösten 2023. NN tror att det är ett tekniskt fel som ligger bakom. CSN:s sida var, den 1 april 2023, nedstängd från midnatt till klockan 14 samma dag på grund av tekniskt fel. NN skickade in utifrån den länk som fanns då på CSN:s hemsida för öppnande av ansökan gällande höstterminen. NN fick aldrig frågan gällande vilken termin som ansökan skulle gälla utan enligt den information som fanns så skulle möjligheten att ansöka för höstterminen öppna vid denna tidpunkt. NN önskar att få sin ansökan prövad utifrån att den söktes den 1 april 2023 och gäller studier för hösten 2023.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN inkom därefter, genom dess rättsavdelning, med ett tilläggsyttrande på nämndens begäran och anförde följande. Ansökan om omställningsstudiestöd görs på CSN:s webbplats www.csn.se. För att göra ansökan krävs att den studerande loggar in på Mina sidor. På mina sidor kan den studerande välja att klicka på alternativet "Omställningsstudiestöd" och hamnar då direkt på sidan för att göra en ansökan om omställningsstudiestöd.

Det finns bara en ansökanstjänst - det finns inte olika ansökningar för olika ansökningsomgångar. Det finns inte olika sidor eller ansökningar för olika ansökansomgångar. Det är alltid en och samma ansökanstjänst som presenteras på Mina sidor. Det har aldrig funnits någon speciell vår- eller höstansökan. Nya ansökansomgångar öppnar den 1 oktober respektive den 1 april varje år. - En ansökan om omställningsstudiestöd för studier som påbörjas under det första kalenderhalvåret kan lämnas in fr.o.m. kl. 00.00 den 1 oktober året dessförinnan. - En ansökan om omställningsstudiestöd för studier som påbörjas under det andra kalenderhalvåret kan lämnas in fr.o.m. kl. 00.00 den 1 april samma år. För att undvika att studerande av förbiseende lämnar in en ansökan för ett kommande kalenderhalvår för tidigt, till exempel kl. 23:59 den 31 mars, stänger CSN ned ansökan någon timme innan den 1 oktober respektive den 1 april. Ansökan öppnas sedan igen klockan 00.00 den 1 oktober respektive den 1 april. Även den 1 april 2023 återöppnades ansökan kl. 00.00, men på grund av ett oväntat högt söktryck slutade tjänsten att fungera efter ungefär 45 minuter. Ansökan kunde sedan öppnas igen vid 14-tiden den 1 april.

CSN ställer fem kontrollfrågor innan ansökan kan påbörjas. CSN har kunnat konstatera att många av dem som lämnade in en ansökan i den ansökansomgång som öppnade den 1 oktober 2022 inte uppfyller grundläggande villkor för att kunna få omställningsstudiestöd. Sedan den 1 april 2023 måste därför alla som vill ansöka om omställningsstudiestöd först besvara fem korta frågor innan de kan flöda vidare till ansökan. Utifrån svaren får den studerande ett omdöme om möjligheterna att få omställningsstudiestöd.

Den studerande anger själv sökt utbildning, studietider och vilket stöd som önskas. Efter omdömet kan den studerande välja att påbörja sin ansökan om omställningsstudiestöd. Under steg 4 av 7 i ansökan fyller den studerande själv i uppgifter om vilken utbildning som söks, uppgifter om studietider och uppgifter om utbildningens omfattning (till exempel ett antal högskolepoäng). Under nästa steg, steg 5 av 7, anger den studerande själv vilka bidrag och lån han eller hon önskar söka från CSN. Utgångspunkten i detta steg är att den studerande ska ange under vilken del av den studietid som uppgavs i steg 4 som han eller hon önskar bidrag och lån.

NN har ansökt om omställningsstudiestöd för perioden den 22 augusti 2022 – 15 januari 2023. NN uppger att NN i CSN:s ansökanstjänst aldrig har fått frågor om vilken termin som NN:s ansökan skulle avse. Sådana frågor ställs dock alltid i steg 4 i ansökan för omställningsstudiestöd. Den studerande måste också själv ange en studietid för att kunna komma vidare till steg 5 i ansökan. Det är den som ger in en ansökan som ansvarar för att innehållet i den är riktigt. Ansökan lämnas på heder och samvete och en ändring kan inte ske genom ett överklagande utan genom en ny ansökan. CSN anser därför inte att det möjligt att behandla NN:s ansökan som något annat än en ansökan om omställningsstudiestöd för perioden den 22 augusti 2022 – 15 januari 2023. Omställningsstudiestöd får inte lämnas för tid innan den 1 januari

2023, och heller inte för mer än fyra kalenderveckor innan den vecka då NN:s ansökan kom in till CSN. NN:s ansökan kom in till CSN den 1 april 2023 (vecka 13 år 2023). CSN anser därför att överklagandet ska avslås.

NN har fått möjlighet att inkomma med synpunkter, men NN har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

Av 27 § förordningen (2022:857) om omställningsstudiestöd framgår bland annat följande. En ansökan om omställningsstudiestöd ska vara undertecknad eller skrivas under med en elektronisk underskrift av den sökande. Uppgifterna i ansökan ska lämnas på heder och samvete.

Av 30 § förordningen om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd får beviljas för högst ett år i sänder och för högst fyra kalenderveckor före den kalendervecka då ansökan kom in till Centrala studiestödsnämnden. Centrala studiestödsnämnden får meddela närmare föreskrifter om för vilken tid omställningsstudiestöd får beviljas enligt första stycket.

Överklagandenämndens bedömning

Överklagandenämnden konstaterar att NN har framfört synpunkter mot CSN:s handläggning av ärenden rörande omställningsstudiestöd. Av utredningen i ärendet framgår dock inte att det förekommit några felaktigheter i handläggningen av NN:s ärende av sådan karaktär att de skulle föranleda ett beslut om återförvisning eller liknande från Överklagandenämnden på formella grunder.

Överklagandenämnden konstaterar härefter att NN har ansökt om omställningsstudiestöd för perioden den 29 augusti 2022 – den 15 januari 2023. Som framgår av 30 § förordningen om omställningsstudiestöd får omställningsstudiestöd beviljas för högst fyra kalenderveckor före den kalendervecka då ansökan kom in till CSN. I ärendet har annat inte framkommit än att NN:s ansökan kom in till CSN först den 1 april 2023, vilket är för sent för att omställningsstudiestöd ska kunna beviljas. Något utrymme för undantag från nämnda bestämmelse finns inte. Det finns därför redan på den grunden inte någon författningssenlig möjlighet att bevilja omställningsstudiestöd.

NN har, i sitt överklagande, yrkat att NN:s ansökan ska prövas utifrån att den avser höstterminen 2023. Ansökan är lämnad på heder och samvete och det är NN som ansvarar för vad som anges i den ansökan NN gett in. Det förhållande att NN angivit fel tidsperiod kan inte ändras genom ett överklagande utan får ske genom en ny ansökan. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Christina Edfors

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin, Jonathan Sjölander och Helena Söderberg.

Föredragande: Christina Edfors

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning

Kopia till Utbildningsdepartement